

Yrd. Doç. Dr. Sinem Yeygel*

Arş. Gör. Ayşen Temel Eğinli**

Çocukların Yeni Oyuncağı: İnternet (ocukların İnternet Kullanımına İlişkin Bir Araştırma)

Özet

Günümüzde odaları adeta bir teknoloji üssü haline gelmiş olan çocuklar, bilgisayar ve İnternet ile bütünleşmiş ve kendilerine evin bir köşesinde ebeveynlerinden uzak bir ada yaratmışlardır. Bu çalışmada, çocukların İnterneti kullanım amaçları ve tercih ettikleri siteler, İnterneti kullanım biçimleri ve süreleri, İnternetin yararları ve zararları konusundaki bilinç düzeyleri, çocukların İnternet kullanımına ebeveynlerin tepkileri gibi temel faktörler bağlamında çocuk ve İnternet ilişkisi ele alınmaktadır. Araştırma İzmir ili kapsamında ilköğretim öğrencilerinin İnternet kullanımını belirlemek amacı ile anket yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın sonucunda çocukların İnternete yönelik eğilimleri ve yaşamlarına olan etkilerinin ortaya konulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

İnternet, çocuk, internet kullanımı, iletişim

* Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi
sinem.yeygel@ege.edu.tr

Abstract

Nowadays, the children whose rooms have become a technology center have unified with the computer and the Internet and created an island away from their parents. In this study, the relation between the child and the Internet has been taken up considering the main factors of children's Internet usage aim, the websites they prefer, their manners of Internet usage and period, their awareness level of it's benefits and harms, their parents' reaction to their Internet usage etc..The research has been carried out to the group of the selected students in the primary schools in the city of İzmir. At the end of the research, it is aimed to show the effects of the Internet on children's lives and their tendency towards it.

Key Words

İnternet, child, internet usage, communication

** Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi
aysen.temel@ege.edu.tr

1. Giriş

Bilgi çağında iletişim teknolojilerinin yoğun bir şekilde kullanılmaya başlaması çocukları da doğrudan etkilemiştir. Çocuklar bu çağda doğdukları andan itibaren teknoloji ve özellikle de bilgisayar ve İnternet ile tanışmaktadır. Genel olarak ailelerin çocuklarına bilgisayar alması ve İnternet bağlantısı sağlamanın nedeni ise, çocuklarının bilgi arama ve ödev yapma ihtiyacını karşılamaktır. Çocuklar İnterneti bilgi arama ve ödev yapmanın dışında çevrimiçi oyunlar oynamak, arkadaşları ile sohbet etmek, siteleri dolaşarak eğlenmek, e- posta göndermek vb. amaçlarla da kullanılmaktadırlar.

İnternet çocukların arkadaşlık kurmak, boş zamanlarını geçirmek için çeşitli faaliyetlere katılmak gibi sosyalizasyon süreçlerinin gerçekteşmesinde önemli bir etkiye sahip olmasının yanında, çocukların toplumsal yaşamdan soyutlanarak İnternete bağımlı duruma gelmelerine de sebep olabilmektedir. Çocukların İnterneti kullanım biçimleri, kullanım süreleri, özellikle yönelindikleri siteler ve kullanım nedenleri yaş, cinsiyet, eğitim seviyeleri gibi faktörlere göre farklılık göstermektedir. Çocukların kişisel özellikleri kadar içinde buldukları çevresel faktörler de (ailenin geliri, bilgisayar sahipliğı, ebeveynlerin eğitim seviyeleri ve bilgi iletişim teknolojilerini kullanımları vb.) çocukların İnternet kullanım biçimlerini etkilemektedir. İnternetin oldukça dinamik bir özelliğıe sahip olması, yayılım ağının oldukça geniş ve hızlı olması kontrol edilmesini güçleştirmekte, bu durum da çocukların pornografiden şiddete kadar birçok tehlike ile karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

2. Çocukların İnterneti Kullanım Nedenleri

2000'li yıllar ile birlikte toplumda İnternet kullanımının hızlı bir şekilde yaygınlaştığı görölmektedir. Birçok yetişkin e-posta gönderme-alma, çevrimiçi alışveriş yapma, müzik dinleme, haber okuma gibi birçok faaliyeti İnternet üzerinden yaparak İnterneti günlük yaşamlarının bir parçası haline getirmişlerdir. Amerika'da çocuk-ğençlerin İnternet kullanımları ile ilgili yapılan bir araştırmanın ortaya koyduğı sonuçlara göre ise, 1998 yılının sonu itibariyle Amerikalıların %40'ından fazlasının evlerinde bilgisayara sahip oldukları ve %25'inin de İnternete bağılandıkları tespit edilmiştir (http://ces.ca.uky.edu/extension_regions/Tech_nology_Resources/). 2007 yılında AB Çocukların Online Alışkanlıkları Araştırması sonuçlarına göre, 9-10 yaş arasındaki çocukların İnternete haftada 3-4 kez bağılandığı, her defasında 60-90 dakika kadar İnternette zaman geçirdikleri; hem kız hem erkek çocukların en popüler aktivitelerinin ise online oyunlar olduğı görölmektedir (<http://turk.Internet.com/haber/yazigos-ter.php3?yaziid=19011>).

Ebeveynlerinin İnternet kullanımını gözlemleyen hatta İnterneti ebeveyni ile birlikte kullanan çocuklar, İnternet ortamına ilişkin çeşitli alışkanlıklar geliştirmektedirler. Çocuklar ile yetişkinlerin İnterneti kullanma oranları karşılaştırıldığında, çocukların %75'inin, yetişkinlerin ise %38'inin İnternet kullanıcısı olduğı görölmektedir. Buna göre çocuklar İnternet kullanımında yetişkinleri geçmekte hatta birçok zaman İnternet ile ilgili konularda uzman konumunda kabul edilmektedirler (Cockburn, 2005:331). Çocukların İnternet ile ilişkisi dış dünya ile aralarına çizdikleri elektronik bir sınır ve sanal bir ilgi olarak yorumlanmaktadır. Çocuklar

Çevrelerinde meydana gelen değişimleri yetişkinlere göre daha kısa sürede sorgulama- dan kabullenen bir yapıya sahiptirler. Özellikle bilgi iletişim teknolojileri ile ilgili yenilikleri ve değişimleri oldukça hızlı bir Şekilde benimseyerek, kullanıcı durumuna gelebilmektedirler. Yapılan araştırmalar temelinde bilgisayar ve İnternet kullanan çocukların matematik ve okuma ile ilgili becerilerinin önemli ölçüde geliştiği tespit edilmiştir. İnternet kullanan ve bilgisayar oyunlarını oynayan çocukların daha hızlı düşünme, dikkat yoğunluğu, hayal gücü ve görsel zeka becerilerinin de oldukça geliştiği ifade edilmektedir (Wang vd., 2005: 1249).

İnternet ocuklara geleneksel oyuncakları (arabaları, bebekleri vb.) ile yaratabilecekleri oyunların dışında, farklı oyun alanları ve oyun biçimleri sunmaktadır. Bununla birlikte, çocuklar bu oyunlara eşit Őartlar altında katılabilmekte ve tepkide bulunabilmektedir. Çocuklar İnternet oyunları aracılığıyla kişilerarası etkileşimler kurabilmekte ve böylece gerçek dünyaya ilişkin çeşitli bilgiler edinme fırsatı da bulmaktadırlar (Cockburn, 2005: 332). Bu nedenle ebeveynler İnternetin çocuklarına sunduğu fırsatların bilincinde olarak, ocukların İnterneti kullanması gerektiğini çünkü çocukların gelişimi için gerekli olduğunu ifade etmektedirler. Çocuklar her geçen gün daha da erken yaşta (6 yaşına gelmeden) internet ile tanıştığı grlmektedir. Buna bağlı olarak, İnternet kullanıcıları arasında en hızlı Şekilde büyüyen grubun okul öncesi çağdaki çocuklar olduğu açıklanmaktadır (http://www.egitimplan.com/Internet_cocuk.html). Bu nedenle de ebeveynlerin %80'i çocuklarının İnternet kullanımını, özellikle yabancı kişilerle evrimii iletişim kurmasından dolayı yüksek düzeyde bir endişe ve korku duymaktadırlar (Soeters ve Schaik, 2006:31). Bu nok-

tada çocukların yaş gruplarına göre gelişim dönemi özelliklerinin dikkate alınarak belirlenen İnternet kullanım özelliklerinin bilinmesi gereklidir. Çocukların yaş gruplarına göre İnternet kullanımını özellikleri aşağında ifade edilmektedir (http://www.microsoft.com/turkiye/at_home/security/children/parentsguide.msp#E_AB):

- **2-4 Yaş Grubu/Başlangıç Dönemi:** Bu dönemde, evrimii etkinlik genelde ebeveynlerle birlikte gerçekleştirilir. Ebeveynler, çocuklarını kucaklarına alıp aile fotoğraflarına bakabilir, bir web kamerası kullanarak akrabalarıyla görüşebilir veya çocuklara yönelik siteleri ziyaret edebilir.
- **5-6 Yaş Grubu/Kendi Başlarına Yapma Dönemi:** ocuklar 5 yaşına geldiklerinde, interneti kendi başlarına keşfetmek istemektedirler. Bu dönemle birlikte, ocuklar İnterneti kendileri kullanmaya başlayacaklarından, ebeveynlerin çocuklarına İnternette güvenli Şekilde gezinme yollarını göstermesi önemlidir.
- **7-8 Yaş Grubu/İlginin Arttığı Dönem:** Bu yaş grubundaki çocukların normal davranış biçiminin bir parçası yasaklanan davranışları sergileme eğilimidir. Bu yaş grubundaki bir ocuk, evrimii ortamda ebeveynlerinin izin vermediği sitelere girebilir veya sohbet odalarında konuşabilir.
- **9-12 Yaş Dönemi/evrimii Ortamı Bilme Dönemi:** Ergenlik dönemi öncesindeki çocuklar her Őeyi bilmek ister ve internetin bu konuda kendilerine ne kadar yardımcı olacağının farkındadırlar. İnternetin sunduklarını görmeye çalışmaları nor-

maldır. Kabul edilemez olduğu düşünülen konularda (örneğin, cinsellikle ilgili uygunsuz içerik veya bomba yapımını anlatan metinler) ebeveynler, MSN Ebeveyn Denetimleri gibi çeşitli koruma programlarını kullanarak bu tür içerikleri engelleyebilir.

- **13-17 Yaş Dönemi/Teknik Bilginin Arttuğu Dönem:** Çevrimiçi güvenlik konusunda gençlere yardımcı olmak oldukça zordur, çünkü genelde İnternet yazılımları hakkında ebeveynlerinden daha fazla bilgiye sahiptirler. Ebeveynlerin, daha ileri yaşlardaki çocuklarının bile İnternet kullanımında etkin bir rol üstlenmeleri önem taşır.

Çocukların İnternet kullanımı ile ilgili yapılan araştırmalarda 9 yaşındaki çocukların İnterneti genellikle okul sonrası bir aktivite olarak gördükleri ve çevrimiçi olarak arkadaşları ile bağlantı kurmaya devam etmenin, oyunlar oynamanın bir aracı olarak değerlendirdikleri tespit edilmiştir (Yan, 2005: 385 -387). Livingstone ve Bober (2004) çocukların dijital bir çağda ev ödevlerini yapmada İnternet kullanmaları yolu ile kendilerine güven ve uzmanlık kazandıklarını ifade etmektedirler. Gerçekleştirdikleri araştırmada 9-19 yaş arasındaki çocukların %84'ünün günlük ya da haftalık olarak İnterneti evde, okulda ya da başka bir mekânda mutlaka kullandıkları, İnternete %90 oranında ev ödevlerini ve araştırmalarını yapmak amacı ile yöneldiklerini ortaya koymuşlardır (Cramer, 2006: 301). İnternet Safety Group (ISG 2001) tarafından gerçekteştirilen bir araştırmada ise, örnekleme dahil olan 347 kız çocuğunun % 29'unun İnterneti e-posta için kullandığı, %33.5'inin diğer kişilerle ilişkiler kurmak için kullandığı, % 34.5'inin İnter-

nette tanımadıkları kişiler ile konuşmadıkları, % 22,5'inin İnternette tehdit edilmekten korktuğu, % 60'ının İnterneti güvensiz bir şekilde kullandığı (adımlı vermek, telefon numarasının vermek gibi) görülmüştür (Valcke vd.,2007: 2840). Çocukların İnterneti neden kullandıklarını belirlemeye yönelik gerçekteştirilen bir başka araştırmaya göre ise; araştırmaya katılan çocukların %86'sının arkadaşlarıyla iletişim kurmak, %85'inin arkadaşlarıyla oyun oynamak, %78'inin İnternette genel sörf yapmak, %69'unun ödevlerini desteklemek, %48'inin okumak/öğrenmek ve günlük olaylardan haberdar olmak ve %10'unun ise diğer aktiviteler için İnterneti kullandıkları belirlenmiştir (http://ces.ca.uky.edu/extension_regions/TechnologyResources/YthInternetStatsUse.pdf).

3. Çocukların İnternette Etkilenme Düzeyleri ve Karşı Karşıya Oldukları Tehlikeler

1999 yılında Turow tarafından Amerika'da bir milyon üzerinde ebeveyn ile gerçekteştirilen araştırmaya göre, ebeveynler İnternet kullanımının çocuklarının psikolojik sağlığını olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Ebeveynler çocuklarının gün içindeki zamanlarının büyük bir bölümünü İnternet ile geçirdiklerini ve kendilerini diğer kişi ve aktivitelerden soyutladıklarını ifade etmektedirler. Bu nedenle de çocukların hemen hemen %40'nın sosyalleşme bozukluğu gösterdiği açıklanmaktadır. Çocuklar kendilerini sosyal yaşamdan soyutladıkları için yakın ilişkilerin eksikliğini İnternette arkadaşlıklar ve dostluklar kurarak gidermektedirler. Böylece kurduğu “çevrimiçi ilişkiler” aracılığı ile diğer kişilerle konuşmakta, duygu ve fikirlerini paylaşmakta, oyun-

lar oynamakta böylece kendilerini hem yalnız hissetmemekte hem de gerçek yaşamdaki gibi etkileşimler yaratmaktadırlar (Gross vd.,2002: 75-77). Bununla birlikte, Amato ve Fowler (2002) ebeveynlerin İnternet kullanımını konusunda (çocukların İnternet kullanım saatlerini belirlemek, kısıtlamak, birlikte İnternete girmek vb.) çocukları üzerinde etkili olmadıklarını ve İnternet kullanımına ilişkin getirdikleri kısıtlamalar ya da kurallar nedeni ile çocukları ile ilişkilerinin olumsuz etkilendiğini belirtmektedirler (Wang vd., 2005: 1250).

Çocukların İnternette etkilenme düzeyleri yaşları ile arasındaki ilişki incelendiğinde, 5-8 yaş arasındaki çocuklar en çok zarar gören grup olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu çocuklar için uygun oyunların seçilmesi ve önemli sınırlamaların getirilmesi gereklidir. 9-10 yaşındaki çocuklar geçiş aşamasındadırlar. Buna bağlı olarak bu yaştaki çocukların dolaylı olarak da etkilenebilecekleri düşüncesi ile eğitim içerikli sitelere yönlendirilmeleri uygun olmaktadır. 11-12 yaş grubundaki çocuklar ise, gelişmiş özellikler gösterir, bu çocukların sosyal anlayış düzeyi geliştiğinden zararlı olduğu düşünülen ve yaşamını olumsuz etkileyecek sitelere girmesi programlarla yasaklanmalıdır (Yan, 2005:385-387).

İnternet çocuklar açısından, özel sohbet odalarının aşırı kullanımı, özellikle seks ve porno içerikli görüntülere ulaşmaları nedeniyle tehlikeler içermektedir. Çocuklar bu sitelere bilinçsiz ve isteksiz olarak girseler bile, burada yer alan görüntülerden etkilenmektedirler. Bununla birlikte oyun oynama adı altında çocuklar, kumar ve fantezi oyunlarına da çekilebilmekte ve böylece çevrimiçi olarak kendilerini bir borçlanma olgusu ya da fantezi oyununda bir rol sahibi olarak bulabilmektedir. Aynı zamanda İn-

ternette tanımadıkları kişilerle sohbet etmeleri sırasında bu kişiler tarafından çeşitli nedenlerle tehdit edilebilmektedirler (Mitchell ve Wells, 2007: 1136-1141).

2003 yılında Avrupa Birliği İnternet Eylem Planı ve İngiltere Radyo Televizyon Standartları Komisyonu'nun desteği ile gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre, çocuklar İnternette ahlâka aykırı, şiddet içeren üzücü içeriklerle karşılaşmakta ve karşılaştıkları kumar sitelerine girmektedirler. Bu açıdan bakıldığında çocukların İnternette onları tehdit eden içerikler karşısında çoğu kez savunmasız ve yalnız oldukları da görülmektedir. Bununla birlikte çocukları bekleyen diğer bir tehdit ise, alışveriş siteleridir. Genel olarak çocukların İnternette alışveriş yaptıkları ve ebeveynlerinin kartları ile ödemeyi gerçekleştirdikleri görülmektedir. (Andrew, http://www.foodaware.org.uk/erica/files/child_survey2.pdf). Ayrıca çocuklar İnternette maruz kaldıkları reklâmlardan televizyonda gördüklerine göre daha fazla etkilenmektedirler. Reklâma yönelik algıları ve değerlendirme yetileri tam olarak gelişmemiş çocuklar ikna edilerek çevrimiçi alışverişe yönlendirilmektedirler. (Yan, 2007: <http://www.pen.k12.va.us/VDOE/Technology/OET/information-brief.pdf>).

Türkiye Bilişim Őurası (2002) raporuna göre 7-15 yaş grubundaki çocukların %90'ının İnterneti eğlence ve yararlı olmayan siteleri incelemek için kullandığı belirtilmektedir. Bu bağlamda İnternette çocukların karşı karşıya olabilecekleri tehlikeler; çocukların İnternet üzerinde cinsel ve şiddet öğeleri barındıran uygun olmayan içerikle karşılaşması, sohbet odalarında çocuğun kendisi ve aile üyeleri ile ilgili bilgileri paylaşması ile tehdit altında kalması, virüsler ve hacker'lar ile karşılaştığında bilgisaya-

rına zarar gelmesi, İnternet üzerinden ebeveynlerinin kredi kartı numarasını vermesi ya da alışveriş yapması vb. olarak açıklanabilir. (Odabaşı, Çoklar, Kabakçı, <http://home.anadolu.edu.tr/~fodabasi/doc/ty24.pdf>: 6).

İnternet özellikle aile içi iletişimin yetersiz kaldığı ve sosyal anlamda dışa dönük iletişim içinde olamayan çocuklar açısından yaşamlarının önemli ve özel bir alanını oluşturmaktadır. Bu açıdan sadece İnternete bağlı bir hayat anlayışının gelişmesine neden olabilecek iletişim eksikliklerinin giderilmesi ve İnternetin çocukların eğitimlerini destekleyecek ve kişiliklerinin oluşmasına yardımcı olacak, kendilerini rahatlıkla ifade edip iletişim kurabildikleri, bilgi birikimi ve alternatif beceriler geliştirebilecekleri bir alan olarak görülmesinin sağlanması önem taşımaktadır. Bu noktada, gerek aileler gerekse eğitimcilerin ve site yöneticilerinin çocukları İnternetin zararlarından koruyacak bir anlayışla ortak hareket etmeleri, gerekli kurallar ve koruma programları geliştirerek çocuklarla bu konuda olumlu bir iletişim kurmaları önem taşımaktadır.

4. Araştırmanın Sonuçları

a. Araştırmanın Amacı

Çocukların yaş ve cinsiyetine bağlı olarak İnternete ve İnternet hizmetlerine olan ilgi düzeylerinin değiştiği varsayıldığından, 9-12 yaş grubu çocukların (ilköğretim öğrencilerinin) İnterneti kullanım amacı, biçimi ve nereden, nasıl İnternet hizmetlerinden yararlandıkları araştırılmak istenmektedir.

b. Araştırmanın Yöntemi ve Örneklemi

İzmir ili kapsamında yer alan ilköğretim okulları arasından rastgele örneklem ile se-

çilen 9-12 yaş arası ilkokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bu çalışmada, öğrencilerin okur-yazar olmaları dikkate alınmıştır. Bu nedenle öğrenciler ilköğretim okullarının 3.-4.-5. sınıflarından seçilmiştir.

Çalışmada anket tekniği kullanılmıştır. Anketin 1-4. soruları demografik özellikleri belirlemeye yönelik, 5- 7. sorular İnterneti nerede, kiminler ve ne zaman kullandığını belirlemeye yönelik, 8-11. sorular İnterneti kullanım amaçları, çocukların en çok kullandıkları İnternet hizmeti, MSN'de en çok konuştuğu kişiler, çocukların İnternette satın alma durumları, 12- 14. sorular çocukların İnternette en çok tercih ettikleri site türleri, en son girdikleri site, en beğendikleri site, 15- 18. sorular çocukların İnternette kötü sitelerle karşılaşma oranı, çocukların İnternette karşılaştıkları sorunlar, çocukların kötü sitelere ulaşma biçimi, çocukların karşılaştıkları olumsuzlukları anlattığı kişilerin kimler olduğunu belirlemeye yönelik olarak kapalı uçlu olarak hazırlanmıştır. Anket yardımıyla elde edilen veriler SPSS 13.0 istatistik programına aktarılmış, frekans ve yüzde dağılımlarının bulunduğu tablolar hazırlanmıştır.

c. Araştırmanın Hipotezleri

9-12 yaş grubu çocukların İnternet hizmetlerini kullanım biçimlerine yönelik gerçekleştirilen bu araştırmanın hipotezleri aşağıda yer almaktadır.

H1/Ho: Çocukların yaşı ile İnternet kullanımını arasında anlamlı bir ilişki vardır/yoktur.

H2/Ho: Çocukların cinsiyeti ile İnternet kullanımını arasında anlamlı bir ilişki vardır/yoktur.

d. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma amacı ile rastgele seçilen okullardan anketlerin önemli bir bölümü geri dönmemiştir. Bu nedenle araştırmanın örneklem sayısı 125 ile sınırlı kalmıştır. Bununla birlikte, araştırmanın gerçekleştirildiği okullardaki çocukların anne ve babalarının meslekleri incelendiğinde daha çok düşük gelir

grubunda olması nedeni ile çocukların bilgisayar sahipliğinin az olduğu görülmüştür. Buna bağlı olarak da çocukların bilgi iletişim teknolojisi konusundaki ilgi ve bilgilerinin de sınırlı olduğu düşünülmektedir.

e. Araştırmanın Bulguları

1. Katılımcıların Demografik zellikleri

Yaş	Sıklık	Yüzde	Geçerli yüzde	Kümülatif Yüzde
12 yaşından büyük	8	6,4	6,4	100,0
12 yaşında	35	28,0	28,0	56,8
11 yaşında	36	28,8	28,8	28,8
10 yaşında	22	17,6	17,6	93,6
9 yaşında	24	19,2	19,2	76,0
Toplam	125	100,0	100,0	
Cinsiyet				
Erkek	68	54,4	54,4	54,4
Kız	57	45,6	45,6	100,0
Toplam	125	100,0	100,0	
Annenin mesleği				
Ev hanımı	114	90,4	93,4	93,4
İşçi	3	2,4	2,4	97,2
Serbest meslek	3	2,4	2,4	97,6
aycı	,1	,8	,8	98,4
Terzi	,1	,8	,8	100,0
Toplam	125	100,0	100,0	
Babanın mesleği				
İşçi	52	41,6	41,6	41,6
şoför	23	18,4	18,4	60,0
İşsiz	14	11,2	11,2	71,2
İnşaat	13	10,4	10,4	81,6
Serbest meslek	13	10,4	10,4	92,0
Beki	5	4,0	4,0	96,0
Memur	2	1,6	1,6	97,6
Amir	1	,8	,8	98,4
Emekli	1	,8	,8	99,2
Muhtar	1	,8	,8	100,0
Toplam	125	100,0	100,0	

Tablo 1: Demografik zellikler

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü gibi ankete katılan 125 katılımcının tamamının cevapladığı yaş sorusunun sonucunda, katılımcıların arasında en büyük grup 11 yaşındaki çocuklardır (Mod=3). 11 yaşındaki 36 çocuk, toplam katılımcıların %28,8'ini oluştururken, 12 yaşındaki 35 çocuk %28'ini, 9 yaşındaki 24 çocuk %19,2'sini, 10 yaşındaki 22 çocuk %17,6'sını ve 8 çocuk da %6,4'ünü oluşturmaktadır.

Yukarıdaki tablolarda görüldüğü gibi, ankete katılan 125 katılımcının tamamının cevapladığı cinsiyet sorusuna göre, katılım-

cıların çoğu erkektir (Mod=2). Katılımcıların %54,4'ünü oluşturan 68 çocuk erkek, geriye kalan %45,6'yı oluşturan 57 çocuk da kız öğrencilerdir.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi katılımcılardan annelerinin çalışma durumlarına geçerli yanıt vermeyen 3 katılımcı dışında diğer çocuklarının annelerinin meslekleri arasında ev hanımları çoğunluktadır. Katılımcıların %90,4'ünü oluşturan 113 katılımcının annesi ev hanımı, %2,4'ünü oluşturan 3 çocuğun annesi işçi ve serbest meslek çalışanıdır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Okulda	58	46,4	53,7	53,7
İnternet kafede	23	18,4	21,3	75,0
Evde	18	14,4	16,7	91,7
Arkadaşımın evinde	8	6,4	7,4	99,1
Kütüphanede	1	,8	,9	100,0
Toplam	108	86,4		
Geçersiz	17	13,6	100,0	
Toplam	125	100,0		

Tablo 2: İnterneti Kullanım Yeri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Arkadaşım	48	38,4	47,1	47,1
Erkek kardeşim	21	16,8	20,6	67,6
Annem	8	6,4	7,8	85,3
Babam	8	6,4	7,8	93,1
Kız kardeşim	7	5,6	6,9	100,0
Diğer	10	8,0	9,8	77,5
Toplam	102	81,6	100,0	
Gerçersiz	23	18,4		
Toplam	125	100,0		

Tablo 3: Çocukların İnterneti Birlikte Kullandığı Kişi

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi katılımcıların %41,6'sını oluşturan 52 çocuğun babası işçi, %18,4'ünü oluşturan 23 çocuğun babası şoför, %10,4'ünü oluşturan 13 çocuğun babası inşaatçı ve serbest meslek çalışanı, %4'ünü oluşturan 5 çocuğun babası bekçi, %1,6'sını oluşturan 2 çocuğun babası ise memurdur.

2. Çocukların İnterneti Kiminle, Ne Zaman ve Nerede Kullandıkları

Katılımcılara yöneltilen "İnterneti nerede kullanıyorsun?" sorusuna verdikleri yanıtlara bakıldığında, geçerli yanıt veren toplam katılımcıların %86,4'ünü oluşturan 108 katılımcıdan %53,7'sini oluşturan 58 öğrencinin İnterneti en sık okulda (Mod=2), %21,3'ünü oluşturan 23 öğrencinin İnternet kafeler-

de, %16,7'yi oluşturan 18 öğrencinin evde, %7,4'ü oluşturan 8 öğrencinin en sık arkadaşının evinde ve %0,9'u oluşturan bir öğrencinin de kütüphanede kullandıkları belirlenmiştir

Katılımcılara yöneltilen "İnterneti kullanırken yanında kim oluyor?" sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde ise, geçerli yanıt veren öğrencilerin (toplam katılımcıların %81,6'sını oluşturan 102 katılımcı) çoğu İnterneti arkadaşları ile kullanmaktadırlar (Mod=5). Bu soruya geçerli yanıt veren 102 katılımcının %47,1'ini oluşturan 48 öğrenci İnternete arkadaşıyla, %20,6'sını oluşturan 21 öğrenci erkek kardeşi/abisiyle, %9,8'ini oluşturan 10 kişi diğer kişilerle, %7,8'ini oluşturan 8 öğrenci anne ve babalarıyla ve %6,9'unu oluşturan 7 öğrenci de kız kardeşi/ablarıyla İnternet kullandıklarını ifade

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Öğleden sonra (13:00-15:00)	46	36,8	46,9	46,9
Öğleden önce (11:00-12:00)	20	16,0	20,4	67,3
Akşam saatleri (18:00-20:00)	13	10,4	13,3	80,6
Sabah saatleri (09:00-11:00)	9	7,2	9,2	89,8
Sabah erken saatler (08:00-09:00)	6	4,8	4,1	95,9
Diğer	4	3,2	4,1	100,0
Toplam	98	78,4	100,0	
Gerçersiz	27	21,6		
Toplam	125	100,0		

Tablo 4: Çocukların İnterneti Kullandığı Saatler

etmektedirler.

Katılımcıların “İnterneti genellikle günün hangi zamanında kullanıyorsun?” sorusuna verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde ise, 125 katılımcının %78,4’ünü oluşturan 98 öğrenci bu soruya geçerli yanıt vermiştir. Bunların büyük çoğunluğu İnterneti öğleden sonra 13:00 ile 15:00 saatleri arasında kullanmaktadırlar (Mod=4). Geçerli yanıt veren öğrencilerin %46,9’unu oluşturan 46 öğrenci İnternete genellikle öğleden sonra, %20,4’ünü oluşturan 20 öğrenci öğleden önce, %13,3’ünü oluşturan 13 öğrenci akşam saatlerinde, %9,2’sini oluşturan 9 öğrenci sabah saatlerinde, %6,1’ini oluşturan 6 öğrenci sabah erken saatlerde ve %4,1’ini oluşturan 4 öğrenci de genellikle diğer saatlerde İnternete erişim sağlamaktadırlar.

3. İnternet Hizmetlerini Kullanım Biçimleri

Katılımcılara yöneltilen “İnterneti neden ya da ne amaçla kullanıyorsun?” sorusuna verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde, katılımcıların %92,9’unu oluşturan 105 öğrenci İnterneti ödev için kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %4,4’ünü oluşturan yalnızca 5 öğrenci İnterneti sohbet odaları için kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların %15’ini oluşturan 17 öğrenci İnterneti MSN’de konuşmak için, %42,5’ini oluşturan 48 öğrenci oyun oynamak için, %27,4’ünü oluşturan 31 öğrenci ise müzik dinlemek için kullanmaktadırlar. Katılımcıların %18,6’sını oluşturan 21 öğrenci İnterneti müzik, oyun, program vb. indirmek için; %13,3’ünü oluşturan 15 öğrenci alış-

	Sıklık	Yüzde	Mod	Toplam
Ödev yapmak için	113	12	1	121
Oyun oynamak için	113	12	2	178
Müzik dinlemek için	113	12	2	195
Hobileri hakkında bilgi edinmek için	113	12	2	199
Müzik, oyun programı indirmek için	113	12	2	205
Spor sitelerine bakmak için	113	12	2	206
MSN’de konuşmak için	113	12	2	209
Alışveriş siteleri için kullanmak	113	12	2	211
Ünlü kişilerin sitelerini gezmek için	113	12	2	211
Müzik gruplarını takip etmek için	113	12	2	215
Chat odalarında sohbet etmek için	113	12	2	221

Tablo 5: İnterneti Kullanım Amaçları

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Oyun	57	45,6	55,9	55,9
Haber grupları	23	18,4	22,5	78,4
MSN	11	8,8	10,8	89,2
Web siteleri	9	7,2	8,8	98,0
E-posta	2	1,6	2,0	100,0
Toplam	102	81,6	100,0	
Geçersiz	23	18,4		
Toplam	125	100,0		

Tablo 6: Çocukların İnternette En Çok Kullandıkları Hizmet

veriş sitelerine girmek için; %17,7'sini oluşturan 20 öğrenci spor sitelerine bakmak için kullandıklarını söylemişlerdir. Bununla birlikte, katılımcıların %13,3'ünü oluşturan 15 öğrencinin ünlü kişilerin siteleri için, %9,7'sini oluşturan 11 öğrencinin müzik gruplarını takip etmek için, %23,6'sını oluşturan 27 öğrencinin hobileri hakkında bilgi toplamak için İnterneti kullanmakta oldukları görülmektedir.

Katılımcılara yöneltilen “İnternetin hangi hizmetlerinden yararlanıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlara bakıldığında, toplam katılımcıların %81,6'sını oluşturan 102 katılımcı İnternette en sık yararlandıkları hizmeti belirtmiştir. Bunlardan en büyük grubu, oyun için İnternette yararlananlar göstermektedir (Mod=5). En sık kullandıkları hizmeti belirten katılımcılardan %55,9'unu oluşturan 57 öğrenci İnternette en çok oyun hizmetinden, %22,5'ini oluşturan 23 öğrenci haber gruplarından, %10,8'i oluşturan 11 öğrenci MSN'den, %8,8'ini oluşturan 9 öğrenci

web sitelerinde sörf yapmak, %2'sini oluşturan 2 öğrenci e-posta hizmetinden yararlandıklarını belirtmişlerdir.

“İnternette (MSN'de) en çok kiminle konuşuyorsun?” sorusuna toplam katılımcıların %58,4'ünü oluşturan 73 öğrenci geçerli yanıt vermiştir. Geçersiz yanıt verenlerin büyük çoğunluğunun MSN'i kullanmadığı varsayılabilir. Geçerli yanıt verenlerin %27,4'ünü oluşturan 20 öğrenci MSN'de akrabalarıyla, %26'sını oluşturan 19 öğrenci erkek arkadaşlarıyla, %19,2'sini oluşturan 14 öğrenci diğer kişilerle, %13,7'sini oluşturan 10 kişi ailesiyle, %11'ini oluşturan 8 kişi kız arkadaşlarıyla, %2,7'sini oluşturan 2 öğrenci ise yeni tanıştığı kişilerle görüştüğünü belirtmişlerdir.

“Şimdiye kadar İnternette hiçbir şey satın aldın mı?” sorusuna katılımcıların %84,8'ini oluşturan 106 öğrenci geçerli yanıt vermiştir. %94,3'ünü oluşturan 100 katılımcı ise bu soruya olumsuz yanıt vermiştir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Arkadaşlarımla	20	16,0	27,4	27,4
Erkek arkadaşlarımla	19	15,2	26,0	53,4
Ailemle	10	8,0	13,7	86,3
Kız arkadaşlarımla	8	6,4	11,0	97,3
Yeni tanıştığım kişilerle	2	1,6	2,7	100,0
Diğer	14	11,2	19,2	72,6
Toplam	73	58,4	100,0	
Geçersiz	52	41,6		
Toplam	125	100,0		

Tablo 7: Çocukların MSN'de En Çok Konuştuğu Kişiler

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Hayır	100	80,0	94,3	94,3
Evet	6	4,8	5,7	100,0
Toplam	106	84,8	100,0	
Geçersiz	19	15,2		
Toplam	125	100,0		

Tablo 8: Çocukların İnternette Satın Alma Durumları

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Bilmiyorum	87	69,6	69,6	69,6
Oyun	21	16,8	16,8	86,4
Ödev	11	8,8	8,8	95,2
Müzik	4	3,2	3,2	98,4
Hobi	1	,8	,8	99,2
MSN	1	,8	,8	100,0
Toplam	125	100,0	100,0	

Tablo 9: Çocukların En Son Girdikleri Site

4. Çocukların İnternette En Çok Tercih Ettikleri Site Türleri

Katılımcıların “İnternette en son hangi siteye girdin?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde, %69,6’sını oluşturan 87 öğrenci en son girdikleri siteyi belirtmemiş, %16,8’ini oluşturan 21 öğrenci son girdikleri sitenin bir oyun sitesi olduğunu, %8,8’ini oluşturan 11 öğrenci ödev sitesi, %3,2’sini oluşturan 4 öğrenci müzik sitesi, %0,8’ini oluşturan 1 öğrenci ise hobi sitesi ve MSN olduğunu belirtmiştir.

“İnternette en beğendiğin site hangisidir?” sorusuna verilen yanıtlar değerlendirildiğinde, katılımcıların %44’ü bu soruya cevap ver-

miş, %56’sı en beğendikleri siteyi belirtmemiştir. Katılımcıların %56’sını oluşturan 70 öğrenci favori sitelerini belirtmemişlerdir. Katılımcıların %24,8’ini oluşturan 31 öğrenci favori sitelerinin oyun siteleri olduğunu ifade etmiş, %9,6’sını oluşturan 12 öğrenci müzik siteleri, %3,2’sini oluşturan 4 öğrenci hobi siteleri, %2,4’ünü oluşturan 3 öğrenci haber ve ödev siteleri ve %0,8’ini oluşturan 1 öğrenci de araştırma sitelerini ve tüm siteleri favori siteleri olarak belirtmişlerdir.

5. Çocukların İnternette Karşılaştıkları Sorunlar

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Geçerli	70	56,0	56,0	56,0
Oyun	31	24,8	24,8	80,8
Müzik	12	9,6	9,6	90,4
Hobi	4	3,2	3,2	93,6
Haber	3	2,4	2,4	96,0
Ödev	3	2,4	2,4	98,4
Araştırma	1	,8	,8	99,2
Hepsi	1	,8	,8	100,0
Toplam	125	100,0	100,0	

Tablo 10: Çocukların En Beğendikleri Site

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Hayır	81	64,8	73,6	73,6
Evet	29	23,2	26,4	
Toplam	110	88,0	100,0	
Geçersiz	15	12,0		
Toplam	125	100,0		

Tablo 11: Çocukların İnternette Kötü Sitelerle Karşılaşması

Katılımcılara yöneltilen “İnternette biç çirkin diyebileceğim edepsiz, ahlaksız, şiddet içeren şeylerle karşılaşılıyor musun?” sorusuna katılımcıların %88’ini oluşturan 110 öğrenci İnternette edepsiz, ahlaksız ve şiddet içeren şeylerle, bir başka deyişle kötü sitelerle karşılaş-tıkları ile ilgili soruya geçerli yanıt vermiştir. Bunlardan büyük çoğunluğu bu sitelerle karşılaşmadıklarını (Mod=2) belirtmiştir. Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi katılımcıların %73,6’sını oluşturan 81 öğrenci İnternette kötü sitelerle karşılaşmadığını, geriye kalan %26,4’ünü oluşturan 29 öğrenci de İnternette kötü sitelerle karşılaştığını ifade etmişlerdir.

Katılımcılara yöneltilen “ İnternette aşağıdakilerden hangisi ile karşılaştın?” sorusuna katılımcıların %24,8’i İnternette şiddet içeren görüntü ve sözlerle karşılaştıklarını, öğrencilerin %16’sı ise İnternette pornografik görüntüler gördüklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların %8’ini oluşturan 10 öğrenci İnternette tehdit içeren ve saldırgan görüntülerle karşılaştığını ifade etmişlerdir. Öğren-

cilerin %34’ü İnternette virüslerle karşılaş-tıklarını da belirtmişlerdir.

“Bu kötü sitelere nasıl ulaştın?” sorusuna geçerli yanıt veren 81 öğrenciden (toplam katılımcıların %64,8’i) %42’sini oluşturan 34 öğrenci araştırma yaparken bu sitelerin açıldığını, %37’sini oluşturan 30 öğrenci sitelerin rastgele açıldığını; buna karşın %21’ini oluşturan 17 öğrenci ise bilinçli olarak tıklayarak bu sitelere eriştiklerini belirtmişlerdir.

“İnternette gördüğün kötü sitelerle karşılaştığını kime anlattın?” sorusuna katılımcıların yarısına yakınının (%49,6’sı) yanıt vermedikleri görülmektedir. Bunlar İnternette kötü sitelerle karşılaşmadıklarını belirten öğrencileri ve kötü sitelerle karşılaştıkları halde bundan kimseye bahsetmeyen öğrencileri içermektedir. Bu soruya geçerli yanıt veren toplam katılımcıların %50,4’ünü oluşturan 63 öğrenciden %34,9’unu oluşturan 22 öğrenci karşılaştıkları kötü siteleri arkadaşlarına, %22,2’sini içeren 14 öğrenci annelerine, %19’unu oluşturan 12 öğrenci diğerlerine,

	Geçerli	Geçersiz	Mod	Toplam
Virüs	89	36	2	144
Şiddet içeren görüntü ve söz	89	36	2	147
Pornografik görüntüler	89	36	2	158
Tehdit içeren ve saldırgan görüntüler	89	36	2	168

Tablo 12: Çocukların İnternette Karşılaştıkları Sorunlar

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Araştırma yaparken açıldı	34	27,2	42,0	42,0
Rastgele oldu	30	24,0	37,0	79,0
Tıklayarak	17	13,6	21,0	100,0
Toplam	81	64,8	100,0	
Geçersiz	44	35,2		
Toplam	125	100,0		

Tablo 13: Çocukların Kötü Sitelere Ulaşma Biçimi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif yüzde
Arkadaşlarım	22	17,6	34,9	34,9
Anneme	14	11,2	22,2	57,1
Diğer	12	9,6	19,0	76,2
Babama	10	8,0	15,9	92,1
Kardeşlerime	5	4,0	7,9	100,0
Toplam	63	50,4	100,0	
Geçersiz	62	49,6		
Toplam	125	100,0		

Tablo 14: Katılımcıların Karşılaştıkları Olumsuzlukları Anlattığı Kişi

%15,9'unu oluşturan 10 öğrenci babalarına ve %7,9'unu oluşturan 5 öğrenci de kardeşlerine anlattıklarını belirtmişlerdir.

6. Çocukların İnterneti Kullanım Amaçları ile Cinsiyeti Arasındaki İlişi

	Katılımcının İnternet'i Ödevlerini Yapmak için Kullanması	Toplam			
		Evet	Hayır	Evet	
Katılımcının Cinsiyeti	Kız	N	48	2	50
		Grup İçi% Katılımcının Cinsiyeti	96,0%	4,0%	100,0%
	Erkek	Grup İçi% Katılımcının İnternet'i Ödevlerini Yapmak için Kullanması	45,7%	25,0%	44,2%
		% of Toplam	42,5%	1,8%	44,2%
Toplam	Kız	N	57	6	63
		Grup İçi% Katılımcının Cinsiyeti	90,5%	9,5%	100,0%
	Erkek	Grup İçi% Katılımcının İnternet'i Ödevlerini Yapmak için Kullanması	54,3%	75,0%	55,8%
		% of Toplam	50,4%	5,3%	55,8%
Toplam	Kız	N	105	8	113
		Grup İçi% Katılımcının Cinsiyeti	92,9%	7,1%	100,0%
	Erkek	Grup İçi% Katılımcının İnternet'i Ödevlerini Yapmak için Kullanması	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Toplam	92,9%	7,1%	100,0%

Tablo 15: Çocukların cinsiyeti ve İnterneti kullanım amaçları

Toplam katılımcıların %44,2'sini oluşturan kızların; kendi içlerinde %96'sını oluşturan 48 kız öğrenci İnterneti ödev için kullanmakta, %4'ünü oluşturan 2 kız öğrenci de İnterneti ödev için kullanmamaktadır. İnterneti ödev yapmak için kullanan bu 48 kız öğrenci, İnterneti ödev yapmak için kullanan toplam katılımcıların %92,9'unu oluşturan 105 katılımcının %45,7'sini oluşturmaktadır. İnterneti ödev yapmak için kullanmayan 2 kız öğrenci, İnterneti ödev yapmak için kullanmayan toplam katılımcıların %7,1'ini oluşturan 8 öğrencinin %25'ini oluşturmaktadır. Toplam katılımcıların %55,8'ini oluşturan erkeklerin; kendi içlerinde %90,5'ini oluşturan 57 erkek öğrenci İnterneti ödev için kullanmakta, %9,5'ini oluşturan 6 erkek öğrenci de İnterneti ödev için kullanmamaktadır. İnterneti ödev yapmak için kullanan bu 57 erkek öğrenci, İnterneti ödev yapmak için kullanan toplam katılımcıların %92,9'unu oluşturan 105 katılımcının %54,3'ünü oluşturmaktadır. İnter-

neti ödev yapmak için kullanmayan 6 erkek öğrenci, İnterneti ödev yapmak için kullanmayan toplam katılımcıların %7,1'ini oluşturan 8 öğrencinin %75'ini oluşturmaktadır.

7. Hipotezlerin Test Edilmesi

Hipotez 1 “çocukların yaşı ile internet kullanımını arasında anlamlı bir ilişki vardır/yoktur” hipotezini test edebilmek amacıyla Pearson Korelasyon Analizi, Düz (2-taraflı) yöntemi kullanılmıştır. Hipotez 1'in test edilmesine yönelik olarak; katılımcının yaşı ile katılımcının İnterneti chat odalarında sohbet etmek için kullanması, MSN'de konuşmak için kullanması, oyun oynamak için kullanması, müzik dinlemek için kullanması, program indirmek için kullanması, alışveriş sitelerine, spor sitelerine girmek ve ünlü kişilerinin sitelerini gezmek için kullanması arasındaki ilişki test edilmiştir. Test sonuçları aşağıda tabloları ile açıklanmaktadır.

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Chat Odalarında Sohbet Etmek İçin Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,316(**)
	Anl.Düz. (2-taraflı)		,001
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Chat Odalarında Sohbet Etmek İçin Kullanması	Pearson Korelasyon	,316(**)	1
	Anl.Düz. (2-taraflı)	,001	
	N	113	113

Tablo 16: Çocukların yaşı ve İnterneti Chat amaçlı kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,001 < 0,01$ olduğu için yaş ile İnterneti chat için kullanmak arasında %99

istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı = +0,316 olduğu için yaş ile İnterneti chat yapmak için kullanmak arasında orta kuvvette pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İn-

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i MSN'de Konuşmak için Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,191(*)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,042
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i MSN'de Konuşmak İçin Kullanması	Pearson Korelasyon	,191(*)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,042	
	N	113	113

Tablo 17: Çocukların yaşı ve İnterneti MSN amaçlı kullanımı

* Korelasyon 0,05 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Oyun Oynamak İçin Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,237(*)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,012
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Oyun Oynamak için Kullanması	Pearson Korelasyon	,237(*)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,012	
	N	113	113

Tablo 18: Çocukların yaşı ve İnterneti oyun amaçlı kullanımı

* Korelasyon 0,05 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

terneti chat yapmak için kullananların sayısının da arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,042 < 0,05$ olduğu için yaş ile İnterneti MSN için kullanmak arasında %95 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,191 olduğu için yaş ile İnterneti MSN için kullanmak arasında çok zayıf fakat pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti MSN için kullananların sayısının da çok az da olsa arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,012 < 0,05$ olduğu için yaş ile İnterneti oyun için kullanmak arasında %95 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,237 olduğu için yaş ile İnterneti oyun için kullanmak arasında çok zayıf fakat pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti oyun için kullananların sayısının da çok az da olsa arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,004 < 0,01$ olduğu için yaş

ile İnterneti müzik dinlemek için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,269 olduğu için yaş ile İnterneti müzik için kullanmak arasında orta kuvvette pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti müzik için kullananların sayısının da arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,001 < 0,01$ olduğu için yaş ile İnterneti müzik, oyun vb. programları indirmek için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,302 olduğu için yaş ile İnterneti program indirmek için kullanmak arasında orta kuvvette pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti müzik, program vs. indirme için kullananların sayısının da arttığı sonucuna ulaşılabilir.

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Müzik Dinlemek İçin Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,269(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,004
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Müzik Dinlemek için Kullanması	Pearson Korelasyon	,269(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,004	
	N	113	113

Tablo 19: Çocukların Yaşı ve İnterneti müzik dinlemek için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Müzik, Oyun, vb. Programları İndirmek için Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,302(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,001
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Müzik, Oyun, vb. Programları İndirmek için Kullanması	Pearson Korelasyon	,302(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,001	
	N	113	113

Tablo 20: Çocukların yaşı ve İnterneti program indirmek için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Alışveriş Siteleri İçin Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,247(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,008
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Alışveriş Siteleri için Kullanması	Pearson Korelasyon	,247(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,008	
	N	113	113

Tablo 21: Çocukların yaşı ve İnterneti alışveriş için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,008 < 0,01$ olduğu için yaş ile İnterneti alışveriş siteleri için kullan-

mak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,247 olduğu için yaş

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Spor Sitelerine Bakmak için Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,161
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,089
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Spor Sitelerine Bakmak için Kullanması	Pearson Korelasyon	,161	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,089	
	N	113	113

Tablo 22: Çocukların yaşı ve İnterneti spor için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

ile İnterneti alışveriş için kullanmak arasında orta kuvvette pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti alışveriş için kullananların sayısının da arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda gö-

rüldüğü gibi $p=0,089 < 0,1$ olduğu için yaş ile İnterneti spor sitelerine girmek için kullanmak arasında %90 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,161 olduğu için

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,223(*)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,017
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması	Pearson Korelasyon	,223(*)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,017	
	N	113	113

Tablo 23: Çocukların yaşı ve İnterneti ünlü kişilerin sitelerini ziyaret için kullanımı

* Korelasyon 0,05 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

yaş ile İnterneti spor için kullanmak arasında ihmal edilebilecek kadar düşük düzeyde pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti spor sitelerine bakmak için kullananların sayısının çok az da olsa arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,017 < 0,05$ olduğu için yaş ile İnterneti ünlülerin sitelerine girmek için kullanmak arasında %95 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,223 olduğu için yaş ile İnterneti ünlülerin sitesine girmek için kullanmak arasında düşük düzeyde pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti ünlülerin sitelerine girmek için kullananların sayısının çok az arttığı sonucuna ulaşılabilir.

duğu için yaş ile İnterneti müzik grupları için kullanmak arasında düşük düzeyde pozitif bir ilişki vardır. Yani, yaş arttıkça, İnterneti müzik gruplarının sitelerine bakmak için kullananların sayısının çok az arttığı sonucuna ulaşılabilir.

Hipotez 2 “çocukların cinsiyeti ile İnternet kullanımı arasında olumlu bir ilişki vardır/yoktur” hipotezini test etmek amacıyla Pearson Korelasyon Analizi, Düz (2-terafli) yöntemi kullanılmıştır. Hipotez 2'nin test edilmesine yönelik olarak; katılımcının cinsiyeti ile katılımcının İnterneti oyun oynamak için kullanması, program indirmek için kullanması, alışveriş sitelerine, spor sitelerine ve ünlü kişilerinin sitelerini gezmek için kullanması arasındaki ilişki test edilmiştir. Test sonuçları aşağıda tabloları ile açıklanmaktadır.

		Katılımcının Yaşı	Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması
Katılımcının Yaşı	Pearson Korelasyon	1	,223(*)
	Anl.Düz. (2-terafli)		,017
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması	Pearson Korelasyon	,223(*)	1
	Anl.Düz. (2-terafli)	,017	
	N	113	113

Tablo 24: Çocukların yaşı ve İnterneti müzik gruplarını takip için kullanımı

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,017 < 0,05$ olduğu için yaş ile İnterneti müzik gruplarının siteleri için kullanmak arasında %95 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= +0,225 ol-

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,000 < 0,01$ olduğu için cinsiyet ile İnterneti oyun için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= -0,369 olduğu için cinsiyet ile

		Katılımcının Cinsiyeti	Katılımcının İnternet'i Oyun Oynamak için Kullanması
Katılımcının Cinsiyeti	Pearson Korelasyon	1	-,369(**)
	Anl.Düz. (2- Taraflı)		,000
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Oyun Oynamak İçin Kullanması	Pearson Korelasyon	-,369(**)	1
	Anl.Düz. (2- Taraflı)	,000	
	N	113	113

Tablo 25: Çocukların cinsiyeti ile İnterneti oyun için kullanımı

**Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-taraflı).

İnterneti oyun için kullanmak arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır. Kodlamada erkekler 2, kızlar 1 ile gösterildiği için buna göre erkekler, İnterneti oyun için kızlardan daha fazla kullanmaktadır.

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,002 < 0,01$ olduğu için cinsiyet ile İnterneti program indirme için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson

		Katılımcının Cinsiyeti	Katılımcının İnternet'i Müzik, Oyun, vb. Programları İndirmek için Kullanması
Katılımcının Cinsiyeti	Pearson Korelasyon	1	-,288(**)
	Anl.Düz. (2- Taraflı)		,002
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Müzik, Oyun, vb. Programları İndirmek için Kullanması	Pearson Korelasyon	-,288(**)	1
	Anl.Düz. (2- Taraflı)	,002	
	N	113	113

Tablo 26: Çocukların cinsiyeti ile İnterneti program indirmek için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-taraflı).

		Katılımcının Cinsiyeti	Katılımcının İnternet'i Alışveriş Siteleri için Kullanması
Katılımcının Cinsiyeti	Pearson Korelasyon	1	-,296(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,001
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Alışveriş Siteleri için Kullanması	Pearson Korelasyon	-,296(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)	,001	
	N	113	113

Tablo 27: Çocukların cinsiyeti ve İnterneti alış veriş için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

Korelasyon Katsayısı= -0,288 olduğu için cinsiyet ile İnterneti program indirmek için kullanmak arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır. Kodlamada erkekler 2, kızlar 1 ile gösterildiği için buna göre erkekler, İnterneti program indirme için kızlardan biraz daha fazla kullanmaktadır.

Yukarıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,001 < 0,01$ olduğu için cinsiyet ile İnterneti alışveriş için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= -0,296 olduğu için cinsiyet ile İnterneti alışveriş için kullanmak arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır. Kodlamada erkekler 2, kızlar 1 ile gösterildiği için buna göre erkekler, İnterneti alışveriş için kızlardan biraz daha fazla kullanmaktadırlar.

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,000 < 0,01$ olduğu için cinsi-

yet ile İnterneti spor siteleri için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= -0,366 olduğu için cinsiyet ile İnterneti spor siteleri için kullanmak arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır. Kodlamada erkekler 2, kızlar 1 ile gösterildiği için buna göre erkekler, İnterneti spor siteleri için kızlardan biraz daha fazla kullanmaktadır.

Aşağıdaki Korelasyon tablosunda görüldüğü gibi $p=0,009 < 0,01$ olduğu için cinsiyet ile İnterneti ünlü kişilerin sitelerine girmek için kullanmak arasında %99 istatistiksel anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı= -0,244 olduğu için cinsiyet ile İnterneti ünlüler için kullanmak arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır. Kodlamada erkekler 2, kızlar 1 ile gösterildiği için buna göre erkekler, İnterneti ünlülerin sitelerine girmek için kızlardan biraz daha fazla kullanmaktadırlar.

		Katılımcının Cinsiyeti	Katılımcının İnternet'i Spor Sitelerine Bakmak için Kullanması
Katılımcının Cinsiyeti	Pearson Korelasyon	1	-,366(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,000
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Spor Sitelerine Bakmak için Kullanması	Pearson Korelasyon	-,366(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,000
	N	113	113

Tablo 28: Çocukların cinsiyeti ile İnterneti spor siteleri için kullanımı

** Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

		Katılımcının Cinsiyeti	Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması
Katılımcının Cinsiyeti	Pearson Korelasyon	1	-,244(**)
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,009
	N	125	113
Katılımcının İnternet'i Ünlü Kişilerin Sitelerini Gezmek için Kullanması	Pearson Korelasyon	-,244(**)	1
	Anl.Düz. (2-tarafli)		,009
	N	113	113

Tablo 29: Çocukların cinsiyeti ile İnterneti ünlü kişilerin sitelerini ziyaret için kullanımı

**Korelasyon 0,01 seviyesinde anlamlıdır (2-tarafli).

5. Sonuç

Gerçekleştirilen araştırmada “*çocukların İnterneti kullanımları (kullanım biçimleri, İnterne-*

ti kullanım amaçları ve İnterneti kullanım yerleri, İnternete giriş saatleri, İnternette karşılaştıkları olumsuzluklar ile yaş arasında anlamlı bir ilişki vardır” ve “çocukların cinsiyeti ile İnternet kullanımını (kullanım biçimleri, İnterneti kullanım amaçları ve İnterneti kullanım yerleri, İnternete giriş saatleri, İnternette karşılaştıkları olumsuzluklar) ile cinsiyeti arasında anlamlı bir ilişki vardır” H1 ve H2 hipotezi doğrulanmıştır. Gerçekleştirilen araştırma sonucunda, çocukların İnterneti ödevleri için araştırma yapmak, oyun oynamak, müzik, oyun ve çeşitli bilgisayar programlarını indirmek, msn ya da çeşitli sohbet odalarında chat yapmak gibi amaçlarla kullandıkları belirlenmiştir. Araştırmada dikkat çekici sonuçlardan birisi, erkeklerin %54.3’ü, kızların ise %45.7’sinin İnterneti ödevlerini yapmak için kullanmalarındır. Aynı zamanda araştırmada çocukların İnternet ile olan ilişkisinde ailenin gelir durumunun da etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Düşük gelir grubundaki çocukların İnternete daha çok okulda ve İnternet kafelerde bağlandıkları tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak da çocukların İnternet kullanımlarında ebeveynlerin denetim kurmasının güçleştiğinin söylenmesi mümkündür. Bu bağlamda, savunmasız bir kitle olan çocukların İnternet hizmetlerini kullanımı konusunda öncelikle ebeveynlerin bilinçlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Diğer yandan çocukların İnterneti daha çok bilgi araştırma ve kişisel gelişim amacı ile kullanmaya yönlendirilmeleri gerektiği de ifade edilebilir.

Kaynaklar

_____, _____. (2005). “Youth Internet Usage Statistic”, http://ces.ca.uky.edu/extension_regions/Technology_Resources/Yth_Internet_Stats_Use.pdf, (Erişim Tarihi: 3.09.2007).

_____, _____. http://www.microsoft.com/turkiye/athome/security/children/parentsgu_ide.msp#EAB, (Erişim Tarihi: 4.09.2007).

_____, _____. “Connected to the Future: A Report on Children’s Internet Use From The Corporation For Public Broadcasting”, http://www.cpb.org/stations/reports/connected/connected_report.pdf, (Erişim Tarihi: 18 Haziran 2007).

_____, _____. “Çocuklarının Hangi Yaşta İnternete Girmelerine İzin Vermeliyim?”, http://www.egitimplan.com/Internet_cocuk.html, (Erişim Tarihi: 4.09.2007).

Andrew, C., “How Children Usage the İnternet”, http://www.foodaware.org.uk/erica/files/child_survey2.pdf, (Erişim Tarihi: 3.09.2007).

Cockburn, T. (July 2005). New Information Technologies and The Development of a Children’s Community of Interest. *Community Development Journal*, Vol. 40, No.3.

Cranmer, S., (2006). Children and Young People’s Uses of The İnternet for Homework, *Learning, Media and Technology*, Vol.31, No.3.

Gross, E. F., Juvonen, J., Gable, S.L. (2002). İnternet Use and Well-Being in Adolescence, *Journal of Social Issues*, Vol. 58, No.1.

Mitchell, K. J., Wells, M. (2007). Problematic İnternet Experiences: Primary or Secondary Presenting Problems in Persons Seeking Mental Health Care?, *Social Science & Medicine*, Vol.65, Issue 6.

Odabaşı, H. Ferhan; Çoklar, Ahmet Naci; Kabakçı, Işıl; “Yeni Dünya: İnternet-Ailelerin Yeni Dünyadaki Sorumlulukları Nelerdir?”, <http://home.anadolu.edu.tr/~fodabasi/doc/ty24.pdf>, (Erişim Tarihi: 4.09.2007)

Soeters, K. E., Schaik, K. (2006). Children's Experiences on The Internet. *New Library World, Vol.107, No.1220*.

Subrahmanyam, K, Greenfield, P, Kraut, R., Gross, E. (2001). The Impact of Computer Use on Children's and Adolescents' Development. *Journal of Applied Developmental Psychology, Vol.22, Issue 1*.

Valcke, M., Schellens, T., Keer, H.V., Gerarts, M. (2007). Primary School Children's Safe and Unsafe Use of The Internet at Home and at School: An Exploratory Study, *Computers in Human Behavior, 23*.

Wang, R., Bianchi, S. M., Raley, S. B., (December 2005). Teenagers' Internet Use and Family Rules: A Research Note, *Journal of Marriage and Family, 67*.

Yan, Z. (June 2007). "Children And The Internet", Information Brief, <http://www.pen.k12.va.us/VDOE/Technology/OET/information-brief.pdf>, (Erişim Tarihi: 3.09.2007).

Yan, Z., (2005). Age Differences in Children's Understanding of the Complexity of The Internet, *Journal of Applied Developmental Psychology, Vol.26, Issue 4*.

